

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده معدن، نفت و ژئوفیزیک
گروه مهندسی معدن گرایش اکتشاف

عنوان پایان نامه ارشد

بررسی حذف فنل از پساب پالایشگاه با استفاده از دو روش اکسیداسیون پیشرفته و تصفیه بیولوژیکی

هانیه جلایری

استاد راهنما:

دکتر فرامرز دولتی

دکتر رضا مرنندی

پایاننامه ارشد جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

تابستان ۸۹

تقدیم به

پدر و مادرم به پاس سالها مهربانی

و تقدیم به

همسر، همسفرم در تمامی ثانیه های زندگیم

باشکر و قدردانی از جناب آقای دکتر دولتی که دلسوزی و اوراسمانی های بی دریغ ایشان باعث انجام این تحقیق شد.

بچنین از جناب آقای دکتر مرندی که در انجام این پایان نامه مراخالصانه یاری نمودند شکر مینمایم.

شکر میکنم از سرکار خانم منظر که در انجام کارهای آزمایشگاهی مریاری نمودند.

در پایان از تمامی اساتید محترم و بچنین داوران کرامی که زحمت قضاوت این پایان نامه را تقبل نمودند کمال شکر را دارم.

چکیده

ترکیبات فنلی بسیار سمی هستند و برای انسان سرطان زا شناخته شده اند، این آلاینده ها در فاضلاب خروجی بسیاری از صنایع از جمله پالایشگاه نفت، کارخانه تولید مواد شیمیایی، کارخانه مواد منفجره و کوره زغال کک دیده میشوند؛ آنها همچنین در تهیه گندزداها، رنگها، صمغهای مصنوعی (رزین)، آفت کشها و روغن مورد استفاده قرار میگیرند.

امروزه از روش های اکسیداسیون پیشرفته نظیر ازن زنی که یکی از روش های اکسیداسیون پیشرفته میباشد و همچنین روش های تصفیه بیولوژیکی مانند استفاده از لجن فعال و باکتری های مختلف به منظور حذف ترکیبات آلی به دلیل کم هزینه بودن آن ها مورد استفاده قرار گرفته اند.

در این تحقیق با استفاده از ازن زنی و تصفیه بیولوژیکی کارایی این دو روش در حذف فنل به عنوان یکی از ترکیبات آروماتیک سمی که هم اکنون مشکل تصفیه پساب بسیاری از صنایع میباشد، مورد مطالعه قرار گرفت. بدین ترتیب با بررسی عملکرد سیستم ازن زنی در غلظت های ۱۰۰، ۲۰۰، ۳۰۰ و ۴۰۰ ppm که به ترتیب در طی زمان های ۱۵، ۳۵، ۵۵، ۷۵ دقیقه کارایی آن به حداکثر ۹۹٪ حذف فنل رسید. همچنین شرایط بهینه pH در حدود ۱۱ بوده است و عامل اکسنده دیگری مانند پراکسید هیدروژن تاثیر چندانی در افزایش سرعت واکنش و تغییر در حذف غلظت آلاینده نداشت. سیستم متعارف لجن فعال (که یکی از متداول ترین روش های تصفیه بیولوژیکی جهت تصفیه پساب های صنعتی است) مورد بررسی قرار گرفت به طوریکه پارامترهای موثر در حذف فنل بهینه سازی شد. pH بهینه، ۷ و میزان تلقیح ۵ میلی لیتر از لجن فعال بهترین درصد حذف را در زمان کمتری نشان داد. همچنین در غلظت های ۱۰۰، ۲۰۰، ۳۰۰، ۴۰۰ ppm که مورد آزمایش قرار گرفت، به ترتیب در زمان های ۱۸، ۲۱، ۲۴/۲۵ و ۲۸ ساعت، ماکزیمم مقدار حذف فنل به دست آمد.

کلید واژه: فنل، اکسیداسیون پیشرفته، ازناسیون، لجن فعال، باکتری، سودوموناس

مقاله استخراج شده:

هانیه جلایری، رضا مرندی، فرامرز دولتی ارده جانی (۱۳۸۹) "حذف فنل از پساب های صنعتی به

روش ازن زنی " چهارمین همایش و نمایشگاه تخصصی مهندسی محیط زیست، دانشگاه تهران

فهرست مطالب

عنوان صفحه

فصل اول: مقدمه

- ۱-۱- مقدمه ۲
- ۱-۲- مروری بر مطالعات انجام شده ۳
- ۱-۳- اهداف تحقیق ۴
- ۱-۴- ضرورت تحقیق ۵
- ۱-۵- ساختار پایان نامه ۵

فصل دوم: کلیات

- ۱-۲-۱- پساب و انواع آن ۸
- ۱-۲-۱-۱- آلودگی ناشی از پساب‌های صنعتی ۱۰
- ۱-۲-۱-۲- آلودگی ناشی از پساب‌های کشاورزی ۱۱
- ۱-۲-۱-۳- آلودگی ناشی از سایر آلوده کننده‌ها ۱۱
- ۱-۲-۲- آلاینده‌های آلی ۱۲
- ۱-۲-۲-۱- منشأ مواد آلی و نحوه ورود آنها به منابع آب ۱۲
- ۱-۲-۲-۲- تقسیم‌بندی مواد آلی در آب و مشکلات عمده آنها ۱۳
- ۱-۲-۳- خصوصیات فیزیکی و شیمیایی فنل ۱۴
- ۱-۲-۳-۱- منابع تولید فنل در فاضلاب‌های صنعتی ۱۵
- ۱-۲-۳-۲- استاندارد بهداشتی و تماس مجاز ۱۷
- ۱-۲-۳-۳- اثرات فنل بر سلامت انسان ۱۸
- ۱-۲-۴- فرآیندهای تصفیه ترکیبات فنلی ۱۹
- ۱-۲-۴-۱- فرآیندهای تصفیه فیزیکی ۲۰

- ۲۰..... جذب سطحی بر روی کربن فعال ۱-۱-۴-۲
- ۲۳..... استخراج با حلال ۲-۱-۴-۲
- ۲۴..... جداسازی با تزریق بخار به پساب ۳-۱-۴-۲
- ۲۵..... روش انجماد - تبلور ۴-۱-۴-۲
- ۲۵..... تصفیه غشایی ۵-۱-۴-۲
- ۲۶..... فرآیندهای تصفیه فیزیکی شیمیایی ۲-۴-۲
- ۲۶..... اکسیداسیون شیمیایی ۱-۲-۴-۲
- ۲۶..... اکسیدکننده‌های مختلف ۱-۱-۲-۴-۲
- ۲۸..... اکسیداسیون مرطوب ۲-۲-۴-۲
- ۲۸..... حذف فنل توسط اکسیداسیون ازنی ۳-۲-۴-۲
- ۲۹..... تبادل یونی ۴-۲-۴-۲
- ۲۹..... پرتوافکنی اشعه گاما ۵-۲-۴-۲
- ۳۰..... روش‌های بیولوژیکی ۳-۴-۲
- ۳۲..... سیستم‌های هوازی ۱-۳-۴-۲
- ۳۳..... لجن فعال ۱-۱-۳-۴-۲
- ۳۳..... راکتور بیوفیلمی با بستر متحرک ۲-۱-۳-۴-۲
- ۳۵..... راکتور بیولوژیکی دیسک‌های چرخان ۳-۱-۳-۴-۲
- ۳۶..... بیوراکتورهای دوفازی (TPPB) ۴-۱-۳-۴-۲
- ۳۶..... راکتور ناپیوسته ترتیبی ۵-۱-۳-۴-۲
- ۳۸..... سیستم‌های بی‌هوازی ۲-۳-۴-۲
- ۳۸..... لاگون ۱-۲-۳-۴-۲
- ۳۹..... راکتور بی‌هوازی با لجن دانه‌ای و جریان رو بالا ۲-۲-۳-۴-۲

فصل سوم: تئوری

- ۳-۱- شیمی ازن ۴۲
- ۳-۲- تولید ازن ۴۴
- ۳-۳- مکانیزم واکنش ازن ۴۵
- ۳-۴- باکتری‌ها ۴۷
- ۳-۵- شکل باکتری‌ها ۴۷
- ۳-۵-۱- ساختمان باکتری‌ها ۴۸
- ۳-۶- باکتری سودوموناس ۴۹
- ۳-۷- محیط کشت ۵۰
- ۳-۸- روش‌های کشت میکروارگانیسم‌ها ۵۲
- ۳-۸-۱- کشت خطی ۵۲
- ۳-۸-۲- روش جداسازی و تهیه رقت ۵۴
- ۳-۸-۳- کشت گسترده ۵۴
- ۳-۹- لجن فعال ۵۴
- ۳-۹-۱- فرایند تشکیل لجن فعال ۵۴
- ۳-۹-۱-۱- مرحله انتقال ۵۴
- ۳-۹-۱-۲- مرحل تبدیل ۵۵
- ۳-۹-۱-۳- مرحله تجمع ۵۶
- ۳-۹-۲- میکروبیولوژی سیستم لجن فعال ۵۸
- ۳-۹-۲-۱- باکتری‌ها ۵۸
- ۳-۹-۲-۲- قارچ‌ها ۵۹
- ۳-۹-۲-۳- پروتوزها ۶۰

۳-۹-۲-۴- روتیفرها ۶۱

۳-۱۰- تثبیت میکروارگانیزم در بستر (کلسیم آلزینات) ۶۱

۳-۱۱- چگونگی رشد بیوفیلم و عوامل موثر بر آن ۶۲

فصل چهارم: مواد و روش ها

۴-۱- عملیات شرم‌کاپی ۶۶

۴-۱-۱- تهیه پساب مصنوعی ۶۶

۴-۱-۲- عملیات ازن زری ۶۶

۴-۱-۲-۱- طراحی ستون ازن زری ۶۶

۴-۱-۲-۳- تنظیم pH پساب مصنوعی ۶۷

۴-۱-۲-۴- تاثیر مقدار پراکسید هیدروژن ۶۷

۴-۲- عملیات میکروبیولوژی ۶۸

۴-۲-۱- ساخت محیط کشت جامد در داخل پلیت ۶۸

۴-۲-۲- ساخت محیط کشت مایع در داخل ارلن ۶۹

۴-۲-۳- تهیه محیط کشت MS ۶۹

۴-۲-۴- کشت سودوموناس در پلیت ۶۹

۴-۲-۵- مطالعات میکروسکوپی ۷۰

۴-۲-۵-۱- تهیه لام و بررسی میکروارگانیزم در زی میکروسکوپ ۷۰

۴-۲-۵-۲- رنگ آمیزی گرم ۷۰

۴-۲-۶- تهیه محلول استوک فنل در شرایط استریل ۷۱

۴-۲-۷- تهیه کدورت زخم مکفارلند از باکتری سودوموناس ۷۲

۴-۲-۸- تلقیح رقت های مختلف فنل در پلیت و بررسی میزان بازدارندگی باکتری ۷۲

۴-۲-۹- انجام عملیات حذف فنل در سیستم ناپیوسته ۷۳

- ۷۳-۲-۹-۱- انجام عملیات حذف فنل در سیستم فلاسک غوطه ور توسط باکتری سودوموناس.....
- ۷۵-۲-۹-۲- انجام عملیات حذف فنل در سیستم فلاسک غوطه ور توسط لجن فعال.....
- ۷۶-۳-۴- تلفیق دو روش ازن زری و لجن فعال.....
- ۷۶-۳-۴- نمونه برداری از لجن فعال.....
- ۷۶-۴-۴- نمونه برداری از ارن ها به منظور اندازه گیری غلظت فنل.....
- ۷۷-۵-۴- روش تهیه آلزینات.....
- ۷۸-۶-۴- آنالیز نمونه ها.....
- ۷۸-۱-۶-۴- اندازه گیری غلظت فنل.....
- ۷۸-۱-۱-۶-۴- روش کار.....
- ۷۹-۲-۶-۴- اندازه گیری غلظت میکرورگانسم.....

فصل پنجم: نتایج و بحث

- ۸۱-۱-۵- مقدمه.....
- ۸۱-۲-۵- فرایند ازن زنی.....
- ۸۱-۱-۱-۵- بررسی تاثیر غلظت اولیه فنل.....
- ۸۲-۲-۱-۵- بررسی تاثیر pH.....
- ۸۴-۳-۱-۵- تاثیر پراکسید هیدروژن.....
- ۸۶-۲-۵- فرآیندهای بیولوژیکی.....
- ۸۶-۱-۲-۵- بررسی میزان بازداری باکتری سودوموناس.....
- ۸۸-۲-۲-۵- عملیات بررسی حذف فنل در سیستم ناپیوسته توسط باکتری سودوموناس.....
- ۸۸-۱-۲-۲-۵- بررسی میزان تلفیق.....
- ۸۹-۲-۲-۲-۵- بررسی غلظت اولیه فنل.....
- ۹۰-۳-۲-۲-۵- بررسی اثر pH.....

- ۳-۲-۵- انجام عملیات حذف فنل در سیستم فلاسک غوطه‌ور توسط لجن فعال ۹۱
- ۱-۳-۲-۵- بررسی میزان تلقیح بهینه لجن فعال ۹۱
- ۲-۳-۲-۵- اثر غلظت اولیه فنل ۹۳
- ۳-۳-۲-۵- تاثیر pH ۹۴
- ۳-۵- تلفیق دو روش ازن زنی و لجن فعال ۹۵
- ۴-۵- بررسی تثبیت بیوفیلم بر روی آلژینات ۹۷

فصل ششم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات

- ۱-۶- نتایج ۱۰۰
- ۱-۱-۶- در بررسی حذف فنل در فرآیند شیمیایی ازن زنی نتایج زیر حاصل شد ۱۰۰
- ۲-۱-۶- در بررسی حذف بیولوژیکی فنل در پساب مصنوعی نتایج زیر حاصل شد ۱۰۰
- ۱-۲-۱-۶- عملیات حذف در سیستم ناپیوسته توسط باکتری سودوموناس ۱۰۰
- ۲-۲-۱-۶- عملیات حذف در سیستم ناپیوسته توسط لجن فعال ۱۰۱
- ۳-۱-۶- بررسی آلژینات به منظور تثبیت میکروارگانیسم‌ها بر روی آن ۱۰۱
- ۲-۶- پیشنهادات ۱۰۱
- منابع** ۱۰۳

فهرست اشکال

- شکل ۱-۲- فرآیند استخراج با حلال ۲۴
- شکل ۲-۲- راکتور با سیستم پرتوافکنی گاما ۳۰
- شکل ۳-۲- متابولیک و هوازی تجزیه فنل ۳۲
- شکل ۴-۲- شمای کلی راکتور MBBR ۳۴
- شکل ۵-۲- شمای کلی راکتور RBC ۳۵
- شکل ۶-۲- بیوراکتورهای دوفازی ۳۶
- شکل ۷-۲- شمای کلی راکتور SBR ۳۷
- شکل ۸-۲- اجزای اصلی راکتور UASB ۴۰
- شکل ۱-۳- واکنش‌های اکسیداسیون ترکیبات (سوبسترا) در طول ازوناسیون آب ۴۳
- شکل ۲-۳- اشکال مختلف باکتری‌ها ۴۷
- شکل ۳-۳- ساختمان و اجزای تشکیل‌دهنده باکتری ۴۸
- شکل ۴-۳- سودوموناس آئروژینوزا ۵۰
- شکل ۵-۳- کشت خطی باکتری‌ها ۵۳
- شکل ۶-۳- جداسازی و تهیه رقت ۵۳
- شکل ۷-۳- فرآیند انتقال در لجن فعال ۵۵
- شکل ۸-۳- فرآیند تجمع در لجن فعال ۵۶
- شکل ۹-۳- Floc در زیر میکروسکوپ ۵۷
- شکل ۱۰-۳- انواع پروتوزها ۶۰
- شکل ۱۱-۳- انواع روتیفرها ۶۱
- شکل ۱-۴- ستون ازن زنی ۶۷
- شکل ۲-۴- دستگاه اتوکلاو ۶۸

- شکل ۳-۴- تصویر میکروسکوپی باکتری سودوموناس ۷۱
- شکل ۴-۴- فور ۶۴
- شکل ۵-۴- شیکر انکوباتور ۶۳
- شکل ۶-۴- حوضچه برگشتی لجن فعال تصفیه خانه قیطریه ۷۶
- شکل ۷-۴- دستگاه اپندرف ۷۷
- شکل ۸-۴- دستگاه ورتکس ۷۸
- شکل ۱-۵- تاثیر غلظت اولیه فنل روی درصد حذف آن بر حسب زمان برای ۵۰۰ میلی لیتر محلول فنل ۸۲
- شکل ۲-۵- تاثیر pH روی درصد حذف آن بر حسب زمان برای ۵۰۰ میلی لیتر محلول فنل ۸۳
- شکل ۳-۵- تاثیر pH روی درصد حذف فنل در ۱۰ دقیقه ابتدایی آزمایش ۸۴
- شکل ۴-۵- درصد حذف فنل در مقادیر مختلف H_2O_2 ..... ۸۵
- شکل ۵-۵- درصد حذف فنل در ۱۰ دقیقه ابتدایی بر حسب مقادیر متفاوت پراکسید هیدروژن ۸۶
- شکل ۶-۵- چاهک های حاوی ۵۰ ، ۶۰ و ۷۰ ppm فنل ۸۷
- شکل ۷-۵- چاهک های حاوی ۲۰۰ ، ۲۴۰ و ۲۵۰ ppm فنل ۸۷
- شکل ۸-۵- میزان رشد باکتری در ۶۰۰ ppm فنل بر حسب زمان در ۳ تلقیح متفاوت ۸۸
- شکل ۹-۵- میزان رشد باکتری در ۸۰۰ ppm فنل بر حسب زمان در ۳ تلقیح متفاوت ۸۹
- شکل ۱۰-۵- تاثیر غلظت اولیه فنل بر درصد حذف آن ۹۰
- شکل ۱۱-۵- درصد حذف فنل در pH های مختلف ۹۱
- شکل ۱۲-۵- مقدار حذف ۱۰۰ ppm فنل در تلقیح های مختلف لجن فعال ۹۲
- شکل ۱۳-۵- مقدار حذف ۴۰۰ ppm فنل در تلقیح های مختلف لجن فعال ۹۲
- شکل ۱۴-۵- مقدار حذف ۸۰۰ ppm فنل در تلقیح های مختلف لجن فعال ۹۳
- شکل ۱۵-۵- درصد حذف فنل در غلظت های مختلف فنل ۹۴

شکل ۵-۱۶: درصد حذف فنل در pH های مختلف ۹۵

شکل ۵-۱۷: حذف ۸۰۰ ppm فنل نسبت به زمان در مرحله ازن زنی ۹۶

شکل ۵-۱۸: حذف مابقی فنل نسبت به زمان در تصفیه بیولوژیکی توسط لجن فعال ۹۷

شکل ۵-۱۹: تغییرات وزن ارلن ها بر حسب زمان ۹۸

فهرست جداول

- جدول ۱-۲- روشهای کلی حذف مواد زاید ۹
- جدول ۲-۲- خصوصیات فیزیکی فنل ۱۵
- جدول ۳-۲- ترکیبات فنلی موجود در برخی از صنایع ۱۶
- جدول ۴-۲- غلظت ترکیبات فنلیک موجود در فاضلاب برخی صنایع ۱۷
- جدول ۱-۳- سیستمهای معمول تولید ازن ۴۳

فصل اول :

مقدمه

۱ - مقدمه

بسیاری از فرآیندهای صنعتی محصولات جانبی تولید میکنند که باعث ورود مقادیر زیادی از ترکیبات به خاک، هوا و آب های سطحی می شوند. عمده این ترکیبات، آلاینده های آلی هستند که بیشتر آنها توسط روش های تصفیه بیولوژیکی حذف می گردند.

در این ارتباط با توجه به توسعه و گسترش روز افزون صنایع شیمیایی به ویژه بر پایه مواد نفتی، نیاز به فرآورده های نفتی بیشتر شده است. بنابراین پالایش نفت خام و تولید فرآورده های مربوطه نیاز به فضای وسیع و مناسب تولید، دخالت گسترده آب در فرآیند تولید و نهایتاً آلودگی شدید آب و تولید انواع پساب های حاوی ترکیباتی چون هیدروکربن های آروماتیک، چربی و روغن، سولفید هیدروژن و... را منجر شده است. بنابراین بررسی دقیق و ارائه راه های مناسب جمع آوری، تصفیه و دفع پساب های فوق از اهمیت خاصی برخوردار است.

هیدروکربن های آروماتیک چند حلقه ای (PAHs)، مدت مدیدی است که در فهرست آلاینده های مقدم آژانس حفاظت محیط زیست آمریکا (US EPA) قرار دارند. این ترکیبات خواص سمی، جهش - زایی و یا سرطانزایی از خود نشان می دهند. تماس انسان با PAH هایی که وزن مولکولی کم و انحلال پذیری آبی بیشتری دارند می تواند از طریق آب آلوده اتفاق بیافتد [۱]. در بین ترکیبات شیمیایی موجود در پساب های صنعتی، فنل از جمله آروماتیک های تک حلقه ای مهم است. این ماده و مشتقات آن یکی از ترکیبات فراگیر است که علاوه بر روش های مصنوعی از طریق طبیعی نیز وارد منابع آب شده و همچنین به دلیل پایداری در محیط، قابلیت انحلال در آب و مشکلات بهداشتی، مورد توجه است [۲]. اجزاء فنل و مشتقاتش در پسابهای صنعتی زیادی از جمله پالایشگاه نفت، کارخانه تولید مواد شیمیایی، کارخانه مواد منفجره و کوره زغال کک دیده میشوند؛ همچنین در تهیه گندزداها، رنگها، صمغهای مصنوعی (رزین)، آفت کشها و روغن مورد استفاده قرار میگیرند [۳-۶].

۱-۲- مروری بر مطالعات انجام شده

وو و همکارانش در سال ۲۰۰۰ محلول آبی فنل را برای اولین بار در pH بیشتر از ۱۲ تحت ازن زنی قرار دادند و به این نتیجه رسیدند که با افزایش pH نرخ تولید رادیکال ها افزایش می یابد و حذف فنل سریع تر رخ می دهد [۷].

پوزنیاک و همکارانش در سال ۲۰۰۵ کاربرد شبکه های عصبی را برای ازناسیون فنل در آب مورد بررسی قرار دادند [۸].

در سال ۲۰۰۹ موسوی و همکارانش تحقیقاتی در زمینه ازناسیون و همچنین ترکیب ازناسیون در فرآیندهای بیولوژیکی به منظور حذف فنل از پساب های حاوی نمک انجام دادند [۹].

کاتن و همکارانش در سال ۲۰۰۲ حذف محلول فنلی را به وسیله ازناسیون با استفاده از نمک مس و آهن به همراه لامپ UV انجام دادند [۱۰].

در سال ۲۰۰۱ اسپلوگاز و همکارانش مقایسه ای را بین روش های مختلف اکسیداسیون پیشرفته O_3 ، O_3/H_2O_2 ، UV، UV/O_3 ، H_2O_2/UV ، $O_3/H_2O_2/UV$ و H_2O_2/Fe^+ به منظور حذف فنل انجام

دادند [۱۱]. هونگ هانگ و همکارانش تخریب فنل را به وسیله اشعه مایکروویو در فرآیند H_2O_2/UV بررسی کردند [۱۲]. ویلهومن^۱ و همکارانش نیز با استفاده از اشعه UV و پراکسید هیدروژن حذف فنل را از فاز آبی بررسی کردند [۱۳].

رویگ^۲ و همکارانش مطالعاتی را روی حذف فنل به وسیله دستگاه اسپکتروفتومتر انجام دادند [۱۴]. لی و همکارانش فرآیند UV/ O_3 -BAC را به منظور حذف آلاینده های آلی انجام دادند [۱۵].

کومار^۳ و همکارانش سینتیک حذف فنل را با استفاده از سودوموناس پوتیدا MTCC ۱۱۹۴ مورد بررسی قرار دادند [۱۶].

---

^۱ Vilhunen
^۲ Roig
^۳ kumar

تسای^۱ و همکاران، حذف مخلوط فنل و سیلیکات سدیم را به وسیله سودوموناس پوتیدا CCRC۱۴۳۶۵ مورد مطالعه قرار دادند [۱۷]. همچنین در این زمینه نوردن^۲ و همکارانش مطالعاتی را روی حذف فنل به وسیله سودوموناس پوتیدا تثبیت شده روی قطعاتی از پومیس (سنگ پا) انجام دادند [۱۸].

آنادورای^۳ و همکاران حذف بیولوژیکی فنل با استفاده از مخلوط سودوموناس پوتیدا و لجن فعال را بررسی کردند [۱۹]. باندھیوپادهیایی^۴ و همکارانش حذف فنل را به وسیله سودوموناس پوتیدا MTCC۱۱۹۴ تثبیت شده روی کلسیم آلژینات انجام دادند [۲۰].

۱-۳- اهداف تحقیق

ایران به عنوان یکی از تولیدکنندگان و صادرکنندگان اصلی نفت خام در دنیا همواره با آلودگی خاک، آب های سطحی، رسوبات و آب های زیر زمینی با نفت و مشتقات آن که یک مشکل زیست محیطی می باشد، مواجه بوده است. پساب صنایع نفتی اعم از پالایشگاه ها و شرکت های پتروشیمی واجد مقادیر زیادی ترکیبات نفتی مختلف اعم از هیدروکربن های آلیفاتیک و آروماتیک می باشد که باید به طریقی آن ها را تجزیه کرد. استفاده از میکروارگانیسم ها چه به صورت میدانی و چه به صورت لجن فعال در حوضچه های تصفیه در تمامی کشورهایی که با این مسئله روبرو هستند، یکی از راهکارهای اصلی برای تجزیه زیستی این آلاینده ها می باشد. در تحقیقات صورت گرفته مشخص شده است که بسیاری از ترکیبات آلی سمی، به علت حضور غلظت های نسبتاً بالای سوبستراهایی که به آسانی قابل تجزیه بیولوژیکی نیستند، توسط سیستم های تصفیه بیولوژیکی معمولی قابل حذف نیستند [۲۱].

---

^۱Tsai

^۲ Nurdan

^۳ Annadurai

^۴ Bandhyopadhyay